

SUMMARY

Volodymyr Ya. Kyian, Yulia V. Soloshenko. Issuance of a certificate of the right to publish notary activities: regulatory aspect. The article deals with problem of scientific and practical research of the grounds for obtaining / refusing to obtain a certificate of the right to engage in notarial activities. The article constructs a descriptive and analytical description of the key procedures for obtaining / refusing to obtain a certificate of the right to engage in notarial activities. The analysis of the current Ukrainian legislation in the field of notaries proves that this document confirms only the possibility (right) to engage in notarial activities. As a result of the study, it has been concluded that obtaining a certificate of the right to engage in notarial activities allows you to acquire the position of notary or obtain a registration certificate of registration of private notarial activities. This makes it possible to talk about the professional capacity and professional capacity of the notary. Professional capacity of a notary (right / opportunity to work as a notary) arises from the moment of obtaining a certificate of the right to engage in notarial activities, while professional capacity arises from the moment of obtaining a position by order (for public notaries) or registration certificate (for private notaries) .

Real activity for public and private notaries is spread from the moment of receiving the relevant positions in state notary offices and the registration meeting of registration of private notarial activity. Some procedural nuances are the results of the research and make up the analysis of the subjects in this article.

Keywords: notary, certificate of the right to engage in notarial activity, state notaries, private notaries, High Qualification Commission of Notaries, Ministry of Justice of Ukraine.

УДК 347.4

DOI 10.31733/2078-3566-2021-1-119-124

**Ольга
КРУГЛОВА**®
кандидат юридичних наук,
доцент

**Станіслав
ПОПКО**®
курсант

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ХАРАКТЕРИСТИКА КРЕДИТНОЇ ЛІНІЇ БАНКУ ЯК РІЗНОВИДУ ФІНАНСОВОЇ ПОСЛУГИ

Проаналізовано розвиток ринку фінансових послуг в умовах світової фінансової кризи. Також проаналізовані тенденції розвитку та сприятливі умови для формування попиту на кредитні послуги як на національному, так і на міжнародному рівнях. Виділені сприятливі обставини, що формують попит на такий вид послуг, як кредитна лінія. Основна увага приділена вивченню ключових, істотних умов відповідного договору з огляду на можливі ризики його виконання та дотримання прав контрагентів. Акцентовано на важливості об'єктивного підходу під час визначення строків та лімітів кредитної лінії.

Ключові слова: кредитна лінія, позика, фінансова послуга, ліміт, кредитна установа, кредитна політика, фінансова криза.

Постановка проблеми. У розвитку банківського сектора в сучасних умовах, який відбувається, з одного боку, під впливом високої конкуренції, а з іншого – під впливом світової фінансової кризи, важливим є питання розширення фінансовими установами кола послуг, на які є попит. Банківські установи здійснюють не тільки традиційні банківські операції, як-от відкриття депозитів, проведення розрахунків, але і суттєво розширюють лінійку фінансових

© Круглова О. О., 2021
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4750-8050>
olga6950a@gmail.com

© Попко С. В., 2021
Fepb@dpuvs.in.ua

послуг для фізичних осіб і для корпоративних клієнтів. Кредитні організації є провідними учасниками ринку валюти та фондового ринку, запроваджують різноманітні види абсолютно нових банківських продуктів. Особливе місце в переліку банківських послуг посідають кредитні послуги, а саме відкриття кредитних ліній.

Кредитні відносини в сучасних умовах розвиваються в достатньо складних умовах. З одного боку, на сьогодні споживча активність висока, однак з іншого – фінансові можливості споживачів обмежені. Зважаючи на тенденцію до поступового зниження банківської облікової ставки та швидке, зручне оформлення кредитних правовідносин, кількість учасників цих правовідносин стрімко зростає. Сучасна система діджиталізації призвела до активного впровадження інноваційних технологій і у сфері банківських послуг, що також стає причиною поширення та популяризації кредитних правовідносин, робить банківські послуги більш зручними та доступними. Однак фінансова обізнаність та правосвідомість споживачів банківських послуг загалом не є високою, що стає причиною неадекватних ініціатив та неналежної реалізації кредитних правовідносин.

Зважаючи на вплив сучасної цивілізованої культури розвинутих країн Європи, попит на позику, кредитні послуги збільшився й потребує корегування, превентивного регулювання, адже навичок прогнозувати й враховувати економічні зміни в державі та у світі загалом суспільство не має. Тож у світі розширеного попиту на банківські кредитні послуги, досить актуальним є дослідження характеристик таких фінансових послуг, що дозволить забезпечити належну правову охорону приватних прав людини в сучасних нестабільних економічних умовах.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Вагомий внесок у дослідження питань здійснення банківської політики зробили багато зарубіжних та вітчизняних вчених. Суттєві пропозиції методичного та практичного характеру з цих питань внесли такі дослідники, як В. Барановський, Л. Батракова, М. Бех, В. Геєць, О. Гудзь, І. Гуцал, Т. Грищенко, Г. Панова, О. Падалко, І. Карбівничий, В. Колосова, Л. Маринюк, О. Михайлик, Н. Рогожнікова, І. Фурман, Л. Шинкарук та деякі інші. Але, незважаючи на значущість наявних наукових розробок, варто зазначити, що велика кількість проблем у дослідженні цієї тематики залишаються невирішеними, зокрема необхідним є узагальнення теоретичних підходів й практичного досвіду формування та реалізації кредитної політики банків, в тому числі в умовах економічної нестабільності, що дозволить визначити напрями для подальшого її розвитку та вдосконалення.

Тож **метою** статті є аналіз основних характеристик такої фінансової послуги, як кредитна лінія для встановлення напрямів формування сприятливих умов реалізації приватних прав учасників цивільних правовідносин в умовах кризових явищ.

Виклад основного матеріалу. Зважаючи на високий попит на кредитні банківські послуги, важливим є з'ясування умов та правового підґрунтя для належної реалізації кредитних правовідносин, за якого права кожного з учасників відносин були б захищені. Банками в цих правовідносинах для успішного, ефективного використання усіх можливостей, кредитних механізмів розробляється відповідна кредитна політика. Саме вона дозволяє у перспективі забезпечити раціональну діяльність фінансової установи.

Правильна організація процесу банківського кредитування, розроблення ефективної і гнучкої системи управління кредитними операціями є основою фінансової стабільності і ринкової стійкості. Забезпечувати управління кредитною діяльністю банку, ефективне використання його кредитного потенціалу, формування оптимального для нього кредитного портфеля, чітку організацію всього кредитного процесу дає змогу кредитна політика банку.

У сучасній науковій думці відсутнє чітке та однозначне тлумачення кредитної політики банку. В широкому розумінні її визначають як комплекс заходів та дій, які здійснюються банками у сфері кредитування з метою вирішення стратегічних завдань на основі мікро- та макроекономічних чинників. У вузькому розумінні кредитну політику банку можна визначити як документ, що має конфіденційний характер та містить перелік правил з ведення кредитної справи банку, які виконуються протягом одного року, а потім переглядаються кредитним комітетом [1, С.45]. В науці, щодо аналізу сфери кредитування, наявні такі трактування: кредитна політика – це політика, пов'язана із рухом кредиту (залучення та розміщення): сутність кредитної політики банку полягає в забезпеченні безпеки, надійності і прибутковості кредитних операцій, тобто в умінні звести до мінімуму кредитний ризик. Кредитна політика – це визначення того рівня ризику, який може взяти на себе банк. Дослідники кредитного механізму української банківської системи зазначають, що кредитна політика являє собою систему організаційно-управлінських заходів забезпечення діяльності з видачі кредиту із визначенням функцій та конкретних дій працівників банку, відповідальних за проведення кредитних операцій. Отже, кредитна політика банку – це стратегія та тактика банку щодо

залучення коштів та спрямування їх на кредитування клієнтів банку. Вона є основним документом для банку під час формування кредитного портфеля. Кредитна політика визначає основні напрями кредитного процесу, пріоритети, принципи та цілі певного банку на кредитному ринку (стратегія кредитної діяльності) і передбачає застосування конкретних фінансових та інших інструментів, що використовуються в процесі реалізації кредитних угод (тактика банку щодо організації процесу кредитування) [2, С. 154].

Первинною метою банку під час будь-яких операцій, у тому числі кредитних, є отримання максимального прибутку при мінімальних, контрольованих ризиках. Однак існує два види чинників, які мають у цьому процесі враховувати банки: зовнішні та внутрішні. До зовнішніх чинників на сьогодні треба віднести такі: розвиток світової фінансової кризи, економічна та політична ситуація в країні, ринкова конкуренція. До внутрішніх чинників належать: стабільність банку на ринку, його конкурентоспроможність тощо. Саме ці чинники враховуються банком під час формування та реалізації кредитної політики, під час прогнозу та оцінки ризиків та прибутків.

Популярними методами банківського кредитування, залежно від потреб позичальників, є кредитна лінія, контокорентний кредит, овердрафт, разовий строковий кредит тощо.

Необхідним видом позики для багатьох торговельних підприємств є відкриття кредитної лінії. Справді, кредитні лінії дають позичальнику доступ до наявних ресурсів, коли він має потребу в терміновому фінансуванні: якщо існує можливість вигідно набути у власність те, що необхідно для бізнесу; коли раптово виникли фінансові складнощі або виникли потреби бізнесу, що не були запланованими тощо.

Під кредитною лінією розуміють такий вид короткострокового кредиту, який надається шляхом безпосередньої оплати з позичкового рахунку розрахункових документів позичальника в межах попередньо встановленого ліміту кредитування, без погодження з банком розміру окремих траншів і додаткового юридичного оформлення. Під кредитною лінією, звичайно, мають на увазі такий її вид, як відновлювальна, за яким після часткового або повного повернення кредиту, здійснюється подальша видача в межах обумовленого ліміту. По невідновлювальних кредитних лініях після першого часткового або повного повернення кредиту подальше його надання не здійснюється [3].

Кредитна лінія має багато переваг перед іншими видами кредитних послуг. Її характеризує гнучкий, а відповідно – зручний для обох сторін спосіб отримання та повернення фінансів. Останнім часом, зважаючи на такий зручний формат співпраці, кредитні лінії стали одним з основних видів банківських послуг, які забезпечують якісне та швидке задоволення потреб клієнтів, а відповідно, й розвиток ринку банківських послуг.

Отже, зважаючи на зручний для позичальника формат кредитної послуги, все ж є певні проблеми, що супроводжують процес реалізації банками такого продукту, як кредитні лінії.

По-перше, кредитування є цільовим, однак учасники кредитних відносин ставляться до цього більш формально. Пояснюється це тим, що клієнт, маючи нагальну потребу в коштах на основну або неосновну діяльність, намагається приховати від банку справжню мету, а банк, враховуючи величезну конкуренцію на ринку, бажаючи зберегти клієнта, підходить лояльно та не вимагає підтвердження цільового використання коштів. Здавалося, що в таких умовах, коли у кожній стороні є свої причини порушення принципу кредитування, жодних проблем. Однак дотримання цього правила дозволяє банкам оцінювати й контролювати ризики, відповідно, будувати свою кредитну політику.

Чим вищий кредитний ризик певної операції, тим відповідальніше має ставитись банк до визначення мети кредитування. Реалізація мети, на яку отримано кредит, може забезпечити необхідні кошти для погашення боргу і, передусім, відсотків. І навпаки, чим нижчий ризик має підприємство, тим легше банку погодитись на недостатньо конкретну мету позики. Особливо актуальним є це питання під час кредитування торговельних підприємств, яким потрібні кошти у поточну діяльність, для поповнення оборотних коштів. Також якщо компанія проводить діяльність за багатьма напрямками, то визначення ефективності від таких кредитних вкладень є надто складним завданням [3].

Зрозуміло, що кредит погашається з різних джерел і не обов'язково за рахунок тієї діяльності для якої він надавався. Однак цілі визначають ризики, а значить – мають бути визначені. Саме це дозволяє забезпечувати належну реалізацію прав кредиторів. Тож першим позитивним чинником належного забезпечення кредитної лінії є дотримання принципу цільового використання.

По-друге, важливим є встановлення коректного кредитного ліміту. Розрахунок такого ліміту здійснюється з врахуванням таких показників, як обсяги товарообігу, показники прибутковості, позитивна кредитна історія, перспективність проекту, який потребує кредитування тощо.

По-третє, належну реалізацію кредитних правовідносин забезпечує адекватний строк погашення боргу, який має визначатися з врахуванням обставин, від яких залежить швидкість досягнення цілей проекту, який кредитується.

Відкривається кредитна лінія на необхідний строк зважаючи на цільове призначення кредиту, але зазвичай на строк до 3 років. Договором встановлюється розмір відсоткової ставки за користування кредитною лінією. НБУ встановлює розміри мінімальних (граничних) ставок по кредитах. На 2021 рік такий розмір становить 6–6,5 %. І хоча цей розмір набагато нижчий, ніж був у попередні роки (2015 рік – 30–22 %; 2018 рік – 16–8 %; 2019 рік – 18–13,5 %), він все ж залишається високим порівняно з європейськими показниками. Пояснюється це тим, що національна банківська система має високі ризики, пов'язані з відсутністю гарантій погашення кредитів через фінансову нестабільність клієнтів та невеликий капітал банків.

Кредитний договір може містити положення, які регулюватимуть можливість зміни строків або розмірів кредитних лімітів, за погодженням з іншою стороною або в односторонньому порядку – банком, але у випадках, які передбачені договором.

Отже, за умови чіткості визначення мети, яка дозволяє оцінити ризики реалізації кредиту, та встановлення коректних лімітів і строків погашення кредиту можливий належний розвиток кредитних правовідносин, за якого права кожної зі сторін будуть мати перспективу здійснення.

Розглядаючи питання попиту на кредитні послуги в сучасних умовах, не можна залишити поза увагою й міжнародний кредит, який є важливим ресурсом у формуванні національної економіки та важливою складовою сучасних економічних відносин.

Треба наголосити на тому, що незважаючи на прогресивний розвиток ринку банківських послуг в Україні, на сьогодні все ж таки цей сектор залишається недосконалим. За загальними даними, діяльність банківського сектора характеризується як збиткова та має велику кількість проблем, які були спричинені як кризовими явищами економіки, так і грошово-кредитною політикою Національного банку України (НБУ), внутрішніми чинниками, які належать до банківського сектора, і діями держави. Важливим є необхідність оцінювати перспективи розвитку взаємодії з міжнародними кредитними організаціями, які надають міжнародні кредити нашій країні. Останнім часом актуальність залучення ресурсів міжнародного кредиту для економіки України зростає, у зв'язку зі збільшенням диспропорцій між обсягами інвестицій та внутрішніми заощадженнями. Це може загрожувати економічній безпеці держави [4].

Розглянемо специфіку такого поширеного на сьогодні в Україні способу кредитування, як міжнародна кредитна лінія. Для такого способу, звісно, притаманні всі ті характеристики, про які йшлося вище: певний строк, протягом якого клієнт може використати кредит в межах встановленого кредитного ліміту. Звісно, клієнт може й не використовувати кредитні кошти за відсутності потреби, а при її наявності – може скористатися ними в будь-який момент в необхідній кількості (на умовах договору щодо часу та ліміту).

До міжнародних валютно-кредитних організацій, які відіграють суттєву роль на ринку кредитних послуг – відкривають кредитні лінії, треба віднести Міжнародний валютний фонд (МВФ), Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) тощо.

Зокрема, говорячи про ефективність реалізації проектів і ролі ЄБРР в забезпеченні економічного зростання МСБ в Україні, необхідно зазначити, що протягом терміну дії програми за рахунок коштів кредитних ліній створено понад 5 тис. робочих місць, що безпосередньо вплинуло на зростання макроекономічних показників як у регіонах, у яких були реалізовані програми, так і в країні загалом [5, С. 33].

Україна отримала найбільші кредити від МВФ (з 1992 року – понад 16,5 млрд дол. США). Загалом наша країна отримала за роки незалежності від міжнародних кредиторів приблизно 30 млрд дол. США. І зрозуміло, що умовами такого кредитування було реформування фінансової системи країни, однак на сьогодні керівництво нашої країни сповіщає про складнощі виконання умов цих кредитних договорів.

Офіційними цілями МВФ є: сприяти міжнародній співпраці у валютно-фінансовій сфері; сприяти розширенню і збалансованому росту міжнародної торгівлі в інтересах розвитку виробничих ресурсів, досягнення високого рівня зайнятості і реальних доходів держав-членів; забезпечити стабільність валют, підтримувати упорядковані співвідношення валютної системи серед держав-членів і не допускати знецінення валют з метою отримання конкурентних переваг; надавати допомогу у створенні багатосторонньої системи розрахунків між державами-членами, а також в ліквідації валютних обмежень; тимчасово надавати державам-членам кошти в іноземній валюті з метою виправлення порушення рівноваги їх платіжного балансу [6].

По суті НБУ здійснює часткове фінансування бюджету нашої країни. Отримавши кредит в іноземній валюті, Нацбанк продає валюту, за це отримує гривні, потім купує obligації і у підсумку тримає ці obligaції. Але тоді уряд повинен діяти так, щоб у майбутньому міг розрахуватись із НБУ. Так само завдяки НБУ проходить і зворотний процес – повернення позик МВФ. Коли в країні збільшується валовий продукт, в економіці з'являється більше грошей. До НБУ постачаються долари від експорту і завдяки цьому банківські валютні запаси зростають, саме з них повертаються позики.

За той час, на який розрахована програма співпраці, НБУ повинен збільшити свої резерви настільки, щоб міг здійснити всі виплати. Але це залежить саме від того, як злагоджено працює економіка країни. Якщо ж країна не накопичує достатньо грошей, доводиться брати нові позики, щоб віддати попередні [4].

Станом на 1 березня 2021 року міжнародні резерви України, за попередніми даними від НБУ, становили 28 543 млн дол. США (в еквіваленті) [7].

Перевагою кредитної лінії є те, що позичальник може отримати позику у межах певного ліміту у будь-який момент, коли вона буде йому потрібною. Це допомагає знизити витрати на обслуговування кредиту. Однак цей метод має певні недоліки – у разі виникнення будь-яких проблем із закриттям попереднього траншу банк може зменшити або ж закрити кредитний ліміт, а на незатребуваний ліміт кредитної лінії ввести додаткову комісію.

Висновки. Отже, в умовах фінансової кризи, нестабільності попит на кредитні банківські послуги зростає. Це зумовлюється культурою споживання, рівнем фінансової обізнаності та популяризацією й доступністю банківських пропозицій. Причому такі процеси прослідковуються як всередині країни, так і на міжнародному рівні (міждержавні позики). Такий вид послуг дійсно дає змогу споживачам використовувати додаткові можливості, що відкриваються перед ними при вступі в кредитні правовідносини. Найбільш зручним видом з яких є кредитна лінія.

Серед переваг кредитної лінії, які були розглянуті у статті, треба мати на увазі, що обов'язковим для забезпечення прав контрагентів є узгодження й дотримання таких умов, як ліміт та строк цієї фінансової послуги. В деяких випадках може зазначатися цільове призначення кредиту й підстави односторонньої зміни вищевказаних умов. В умовах кризових явищ підвищується ризик неналежного розвитку правовідносин, тому сторони мають ставитись відповідальніше до договірних процесів. Тільки при адекватному обранні й оцінці цих умов, а надалі – при дотриманні їх сторонами, можливе створення сприятливих умов реалізації приватних прав учасників кредитних правовідносин.

Список використаних джерел

1. Рогожнікова Н. В. Основні тенденції та особливості кредитної політики комерційних банків. *Вісник університету банківської справи Національного банку України*. 2013. № 2 (17). С. 45–49.
2. Маринюк Л. В. Формування та особливості кредитної політики банку. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2015. № 1 (11). С. 153–159.
3. Максименко А. М. Кредитна лінія – основа кредитних взаємовідносин торговельних підприємств і банків. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/32619918.pdf>.
4. Уварова В. В. Сучасні проблеми функціонування міжнародних банківських ліній. URL : www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/1542/6565656619.
5. Російських К. Чи будуть кредитувати банки малий і середній бізнес? *Проект «Популярна економіка: моніторинг реформ»*. 2013. № 12. С. 32–36.
6. Міжнародний валютний фонд. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4.
7. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/index>

Надійшла до редакції 23.03.2021

References

1. Rohozhnikova, N. V. (2013) Osnovni tendentsiyi ta osoblyvosti kredytnoyi polityky komertsiynykh bankiv [The main trends and features of the credit policy of commercial banks]. *Visnyk universytetu bankivskoyi spravy Natsionalnoho banku Ukrainy*. № (17). S. 45–49. [in Ukr.]
2. Maryniuk, L. V. (2015) Formuvannya ta osoblyvosti kredytnoyi polityky banku [Formation and features of the bank's credit policy]. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes*. № 1(11). S. 153–159. [in Ukr.]
3. Maksymenko, A. M. Kredytна liniya – osnova kredytnykh vzayemovidnosyn torhovelnykh pidpryyemstv i bankiv [Credit line – the basis of credit relations between commercial enterprises and banks]. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/32619918.pdf> [in Ukr.]

4. Uvarova, V. V. Suchasni problemy funkcionuvannya mizhnarodnykh bankivskykh liniy [Modern problems of functioning of international banking lines]. URL : www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/1542/6565656619 [in Ukr.]

5. Rosiyskykh, K. Chy budut kredyuvaty banky малы i seredniy biznes? [Will banks lend to small and medium-sized businesses?] Proekt "Populiarna ekonomika: monitorynh reform". 2013. №12. S. 32-36. [in Ukr.]

6. Mizhnarodnyy valiutnyy fond [International Monetary Fund]. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4. [in Ukr.]

7. Natsionalnyy bank Ukrainy [National Bank of Ukraine]. URL : <https://bank.gov.ua/control/uk/index>. [in Ukr.]

SUMMARY

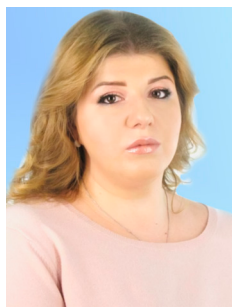
Olha O. Kruhlova, Stanislav V. Popko. Characteristics of the bank's credit line as a variety of financial service. The article analyzes the development of the financial services market in the global financial crisis. Due to the influence of modern civilized culture of developed European countries, the demand for credit and credit services has increased and needs adjustment, preventive regulation, because society does not have the skills to forecast and take into account economic changes in the country and the world as a whole. However, the financial awareness and legal awareness of consumers of banking services is generally not high, which is the reason for inadequate initiatives and improper implementation of credit relations.

Therefore, in light of the expanded demand for banking credit services, the authors emphasize that it is very important to study the characteristics of financial services, which will ensure adequate legal protection of private human rights in today's volatile economic environment. The authors analyze the development trends and favorable conditions for the formation of demand for credit services both nationally and internationally. Favorable circumstances that shape the demand for such services as a credit line are highlighted. The advantages of a line of credit are defined – the borrower can get a loan within a certain limit at any time when he needs it. The situation in the country with regard to the use of international credit lines is analyzed. The main attention is paid to the study of key, essential terms of the contract in view of the possible risks of its implementation and compliance with the rights of counterparties. The paper emphasizes the importance of an objective approach in determining the terms and limits of the credit line. It is determined that provided that the goal is clearly defined, which allows to assess the risks of the loan, and the establishment of correct limits and terms of loan repayment, proper development of credit relations is possible in which the rights of each party will have prospects.

Keywords: *credit line, loan, financial service, limit, credit institution, credit policy, financial crisis.*

УДК 347.621

DOI 10.31733/2078-3566-2021-1-124-128

Кристина РЕЗВОРОВИЧ[©]
кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ДО ПИТАННЯ ПРО ШЛЮБНИЙ ВІК ОСОБИ ЗА ЧИННИМ СІМЕЙНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Здійснено аналіз питання шлюбного віку особи за законодавством України. Досліджено також історичну ретроспективу цієї проблематики та досвід правового регулювання інших країн.

За результатами дослідження запропоновано внести положення до Сімейного кодексу України, де були б визначені причини, за яких особи можуть вступати в шлюб до досягнення ними шлюбного віку, а саме: народження дитини, вагітність, спільне проживання, тяжке захворювання, а також будь-які інші обставини, які виправдовують і роблять доцільним дострокове укладання шлюбу.

Ключові слова: *шлюб, сім'я, право на шлюб, шлюбний вік, суд.*

© Резворович К.Р., 2021

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1183-613X>

goldkristina@gmail.com